

כ"ז ניסן תשע"ד, 16.4.2015

גיליון מס' 454

פרשת תזריע-מצורע

שימו לב למודרים

מאת הרב אחיה אמיתי, קיבוץ שדה אליהו

בהפטרה שנקרא השבת בעז"ה נפגש בשני "דחויים" או כפי שהם נקראים בשפת מערכות הרווחה – שני "מודרים".

האחד הוא הנביא אלישע.

הנביאים היו לא פעם החריגים הדחויים של החברה, כפי שמתאר זאת הושע: "מִשְׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ" (ט,ז). הנביא הוא זה שלא פעם אומר את מה שלא נוח לשמוע, את מה שלא מקובל לומר. הוא קורא תיגר על האמונות והנהגים של החברה ושל מנהיגיה. בהפטרנו הדברים מגיעים לשיא כאשר מלך ישראל קורא לו על מנת, לא פחות ולא יותר, "להסיר את ראשו" – שהרי הוא ניבא את הרעב הנוראי בשומרון. באותם רגעים בהם שליח המלך – "הַשְּׁלִישׁ אֲשֶׁר-לְמֶלֶךְ נִשְׁעַן עַל-יָדוֹ" (מלכים ב' ז,ב), נכנס לקרוא לו פותח אלישע בנבואה מדהימה: "וַיֹּאמֶר אֱלִישֶׁע שְׁמְעוּ דְבַר ה' פֶּה אָמַר ה' כִּנְתַן מְחַר סָאָה סֶלֶת בְּשֶׁקֶל וְסֹאֲתַיִם שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר שְׁמֶרוֹן" – כלומר, מחר לא יהיה רעב. אלישע מקבל מיד תגובה הנתונה לדחויים, ביטול וזלזול – "וַיַּעַן הַשְּׁלִישׁ... הֲנֵה עֲשֵׂה אַרְבּוֹת בְּשָׂמַיִם הֲיִהְיֶה הַדְּבָר הַזֶּה?", ישנה עמדה ציבורית מקובלת שלטת ריאליסטית, היא אינה מוכנה לשמוע את "הדמיונות" של איש הרוח. מענין שר' אלעזר אזכרי מחבר 'דיד נפש' טוען שלעמדה השלטת במקרה זה היתה גם טענה מוסרית. השליש טוען – "איך אפשר שלדור רע כזה יהיה נעשה נס גדול כזה? והשיבו אלישע – דלפי שלימד קטגוריא על עם ישראל – יראה ולא יאכל".

המודר השני וליתר דיוק, המודרים השניים הם ארבעת המצורעים שבאופן טבעי והלכתי "מודרים" – בדד מחוץ למחנה מושבם, המגיעים בשיטוטיהם למחנה ארם הנטוש, ומוצאים מזון למכביר. לולא הדרתם מן העיר בודאי לא היו מגיעים לאן שהגיעו... אמנם יכולים היו לשמור את הסוד לעצמם אולי אפילו לנצל את המצב לרווחים כלכליים, אך הם בוחרים להביא את הבשורה לעיר. גם כאן קיבלו המודרים את היחס המקובל, המלך לא האמין לדבריהם, ורק לאחר בדיקה זוכים הם לקיים את נבואת אלישע " סָאָה סֶלֶת בְּשֶׁקֶל וְסֹאֲתַיִם שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר שְׁמֶרוֹן" (מלכים ב' ז,א).

לא פעם עלינו לשים לב לאותם הדחויים המודרים.

ישנם דחויים שונים.

יש את "הדחוי" הרוחני, הרואה לעומק השיתין של החברה. לא תמיד דבריו מתאימים לקונצנזוס האידאולוגי / הפוליטי המקובל אם לטוב אם למוטב, אבל ביכולתו לומר לנו את האמת על מצבנו ועל עתידנו. ויש את הדחוי החברתי הסוציאלי המשוטט בשולי הקונצנזוס של החברה או אפילו מחוצה לה, שלפעמים דווקא ממנו, דווקא ממקומו המודר, יכולה לבוא הצלחה של החברה.

הרב אחיה אמיתי, רב קיבוץ עדה אליהו חבר בית הדין לממונות גולן, ר"מ בבית המדרש לבוגרי צבא בשדה אליהו. נשוי לגילה, ואב לילדיהם – יעל, דוד ושמואל.

אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו באינטרנט באתר של תנועת הקיבוץ הדתי בכתובת: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm
כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il
ולרשום subscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא.
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il
אתר האינטרנט של הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il